

Kéthavonta megjelenő helyi információs és kulturális lap

XVII. évfolyam 2. szám
2019. április

Ládi Körkép

Önkormányzati hírek

3-4. oldal

Tavaszi óvodai élet

5. oldal

Közösségi Ház hírei

7-8. oldal

Bemutatjuk Hivatalunk új dolgozóit

8-10. oldal

A víz világnapja

13. oldal

Impresszum - Ládi Körkép

Kiadja: Sajólad Község Önkormányzata Főszerkesztő: Varga-Bócsi Ágnes
Szerkesztőségi tagok: Bugyinkóné Ronyecz Ágnes, Czaga László, Szendrei Csilla,
Takácsné Gah Erzsébet, Veres Mária Fotó: Keresztúri Ágnes
Elérhetőség: ladi.korkep.szerk@gmail.com

Címlapfotó: Keresztúri Ágnes

www.sajolad.hu

Ovisok sétája
a víz világnapján

Játszótéren

AZ ÖNKORMÁNYZAT HÍREI, AKTUALITÁSOK

TESTÜLETI HÍREK

2019 MÁRCIUS

2019. március 19. napján tartotta soron következő rendes ülését a képviselő-testület. Elsőként az államháztartásra vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, még a beszámoló elfogadása előtt módosította a 2018. évre vonatkozó költségvetését.

Módosításra került a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló 11/2017.(X.25.) önkormányzati rendelet két támogatási forma tekintetében: az időskorúak támogatásának összege 10.000-Ft-ra emelkedett, valamint jelentősen módosult a rendelet lakásfenntartási támogatásra vonatkozó szabályozása. 2019. április 01. napjától a támogatás igénybevételenek a feltétele, hogy a kérelmező a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás díjának befizetéséről szóló bizonylatot csatoljon kérelméhez. Emellett egységesen 5.000-forintra emelkedett a támogatás összege, valamint növekedett a jövedelemhatár, így bővül a jogosultak köre.

Döntéseket hozott a testület a Sajólad intézményi fejlesztési tárgyú projektjeinek feltételes közbeszerzési eljárásban. Az eredményes közbeszerzési eljárást követően indulhat meg a Sajóladon tervezett intézményi fejlesztések kivitelezése, mint: az egészségház felújítása és energetikai korszerűsítése, óvoda bővítése és bölcsőde építése, valamint szociális és közösségi központ építése.

A Sajólad Községi Ház vezetőjének beszámolóját is jóváhagyta a testület az intézmény 2018. évi munkájáról.

A közbeszerzési törvény előírásainak megfelelően a képviselő-testület elfogadta a 2019. évre vonatkozó közbeszerzési tervét. A jogszabályi előírás alapján az önkormányzat március 31. napjáig éves összesített közbeszerzési tervet köteles készíteni az adott évre tervezett közbeszerzéseiről

A Sajólad Védőnői Szolgálat 2018. évben végzett tevékenységéről szóló beszámoló is megtárgyalta a testület, melyet a jelenleg feladatot egyedül ellátó Pető Katalin védőnő készített és terjesztett elő.

Az élelmezésvezető javaslatára felülvizsgálta a testület a felnőtt és gyermekétkeztetésre élelmezési nyersanyagnormákat és azokat változatlanul hagyta. A rezsiköltségek és a térítési díjak felülvizsgálatára a későbbiekben kerül sor.

Határozatot fogadott el a testület pályázat benyújtásáról a Magyar Falu program keretében. A pályázat helyi közösségi terek fejlesztését szolgálja.

A képviselő-testület a köznevelési közfeladat-ellátási kötelezettsége teljesítése körében határozatban állapította meg az önkormányzat által fenntartott óvoda kötelező felvételt biztosító körzethatárait.

Döntött a képviselő-testület Levelényi Ferenc képviselő tisztségének megszűnéséről. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény előírásai szerint az önkormányzati képviselő köteles a testületi üléseken megjelenni, a

képviselő-testület munkájában és döntéshozatali eljárásában részt venni. Az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik, ha az önkormányzati képviselő, annak az ülésnek az időpontjától, amelyről első ízben távol maradt, egy éven át nem vesz részt a képviselő-testület ülésén. A testületnek mérlegelési joga nem volt, így döntést hozott a szóban forgó képviselő ügyében, aki utolsó alkalommal 2018. február 13. napján vett részt a képviselő-testület ülésén. A Helyi Választási Bizottság a vonatkozó szabályok szerint kiadta a mandátumot a soron következő, legtöbb szavazatot elért jelölt, Szabó István részére, aki vállalta a megbízatást a ciklus hátralévő idejére.

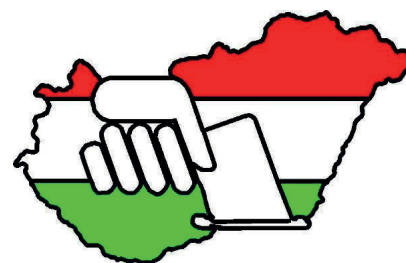
Veres Mária
jegyző

KÖZÉRDEKŰ HIRDETMÉNYEK

VÁLASZTÁSI HÍREK

A köztársasági elnök 2019. május 26. napjára tűzte ki az Európai Parlament tagjai választásának napját. A választással kapcsolatos információk elérhetőek a www.valasztas.hu oldalon, valamint a helyi hirdetmények és tudnivalók a www.sajolad.hu weblap Választás 2019. menüpontjában.

Veres Mária
jegyző

KÖZÉRDEKŰ HIRDETMEÉNYEK

EGYSÉGES UTCAKÉP

Dózsa Gy. és Fráter Gy. utak

Befejeződött a Dózsa Gy. és a Fráter Gy. utcát érintő csapadékvízvezető rendszer felújítását, kialakítását érintő projekt, de az ehhez kapcsolódó további fejlesztések folytatódnak önerőből.

A település adottságai és a helyszűke miatt kevés a zöldfelület a település központi utcáin. A Dózsa Gy. út és a Fráter Gy. út teljes hosszában fák ültetésére kerül sor. Cél a keletkező por megszűrése, valamint az egységes utcaép kialakítása. Annak érdekében, hogy tartósak legyenek a növényzetet védő edények, azok beton kútgyűrűben kerülnek elhelyezésre, melyek tetszetős műgyanta bevonattal kerülnek befedésre.

Hosszabb távon gondolkozik az önkormányzat, ezért tartós és esztétikus megoldás keresett. A kihelyezett betongyűrűk virággal kerülnek beültetésre, valamint minden edénybe olyan dísfák kerülnek, amelyek alacsonyok és nemesített fajták, így a sok helyen futó elektromos vezeték sem zavarják.

Kérjük az érintett lakosságot, hogy együtt óvjuk és védjük értékeinket, valamint ápolással mindenki segítse a környezet szépítését, gyarapítását.

Veres Mária
jegyző

JÁRDAPROJEKT - KIJELELT GYALOGOSÁTKELŐHELYEK

Az önkormányzat a Dózsa Gy. u 70. számtól a 42. számig megújítja a járdaszakaszt. Ezt követően a Fráter Gy. úton tervezzük járda kialakítását, valamint a Dózsa Gy. és Fráter Gy. úton kijelölt gyalogos - átkelőhelyek létesítését.

Veres Mária
jegyző

ÚTFELÚJÍTÁSOK

2019. április 15. napjával indul 5 önkormányzati tulajdonban és kezelésben lévő belterületi út egy-egy szakaszának a felújítása. Az utcák jellemző adatai a következők - beavatkozási szélesség - beavatkozási hosszúság:

- Gombos Imre utca (900/2): 4,00 m - 173,00 m
- Zrínyi I. utca (835): 4,00 m - 98,00 m
- Bajcsy Zs. utca (551): 2,75 m - 87,00 m
- Hunyadi J. utca (157): 3,00 m - 130,00 m
- Katona J. utca (933) 3,50 m - 121,00 m

Veres Mária
jegyző

APARTMANOK

2019. március 04. napjától 2 felújított szálláshely - szolgáltatás várja az érdeklődőket Sajóladon: a Fráter Apartman és a Dózsa Apartman. Az apartmanok üzemeltetője az önkormányzat, az apartmanokkal kapcsolatos tudnivalók és galéria elérhetőek a www.sajolad.hu oldal szálláslehetőségek menüpontjában.

Veres Mária
jegyző

SZOCIÁLIS TÁMOGATÁSOK RENDSZERE

2019. április 01. napjától jelentősen módosul a lakásfenntartási támogatásra vonatkozó szabályozás a vonatkozó önkormányzati rendeletben.

A jövedelemhatár emelkedik az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-ának megfelelő összegig, amely jelenleg 114.000-Fo-rint/fő. A megállapított támogatás összege havonta egységesen 5.000-Ft lesz ellentétben a korábbi lépcsőzetes rendszerhez. Fontos változás, hogy az ellátás megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell a támogatással érintett ingatlanra vonatkozó 6 hónapnál nem régebbi és a kérelmező vagy a háztartásában élő hozzátartozó nevére szóló, a hulladékgyűjtési közszolgáltatás megfizetését igazoló befizetési bizonylatot.

Veres Mária
jegyző

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉSEK

2019. február-március

Szelle Lilla - Miskolc, 2019.02.19. (An: Zsóka Katalin)

Szalina József Viktor - Miskolc, 2019.03.07.

(An: Kardinál Katalin)

Varga Zsombor Martin - Miskolc, 2019.03.20.

(An: Krajcz Edit)

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

2019. március 23. **Szénfy Zoltán Béla** és **Péli Ágnes**

2019. március 23. **Nyisztor Viktor** és **Dankó Brigitta**

2019. április 2. **Szalai Gábor** és **Barati Adrienn**

ELHALÁLOZÁSOK

2019. február-március

2019. február 11. - Obóczki Imréné (szül.: Orosz Mária, 1946.04.23.)

2019. március 01. - Mitró Milán (szül.: 2004.03.17.)

2019. március 09. - Dobos Bertalanné (szül.: Hován Margit, 1936.04.13.)

2019. március 17. - Hován Bertalan (szül.: 1952.01.09.)

SAJÓPETRI GÖRÖG KATOLIKUS PLÉBÁNIA

Tájékoztatás térítési díjakról

Sajópetri Görögkatolikus Parókia fenntartásában működő Szent Demeter Szeretetszolgálat által nyújtott házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatás térítési díjai a vonatkozó jogszabályok, valamint a Sajópetri Görögkatolikus Parókia Képviselő-testületének 1/2019.(02.24.) számú határozata alapján a következőképpen alakulnak 2019. február 27. napjától.

Házi segítségnyújtás (személyi gondozás és szociális segítség)

Intézményi térítési díja: 1.000-Ft/óra.

Személyi térítési díj:

Havi jövedelem (Ft/hó)	Személyi térítési díj (Ft/óra)
0-80.000	személyi térítési díj mentes
80.001-90.000	100
90.001-114.000	150
114.000 felett	200

Thodory Ferenc
parókus

INTÉZMÉNYEK HÍREI, ESEMÉNYEI

SAJÓLÁDI GYÖNGYSZEM ÓVODA

MÁRCIUS 15. AZ ÓVODÁBAN

Óvodánkban is megemlékeztünk a Nemzeti Ünnepről. Minden csoportban a gyermekek életkori sajátosságainak és fejlettségének megfelelő nemzeti jelképeket, szimbólumokat készítettek az óvodapedagógusok a gyermekekkel az ünnepet megelőző napokban.

Pedagógiai Programunk kiemelt feladata a nemzeti öntudat, a hazaszeretet fejlesztése, erősítése. Ennek megfelelően igyekeztünk az ünnep sajátosságaihoz, hangulatához illeszkedő tartalommal megtölteni a csoportok délelőttjét. A március 15-hez kapcsolódó történetek, események felelevenítésére, mondókák, versek, dalok gyakorlására, került sor.

A délelőtti zárásaként megemlékezésünket sétával zártuk. Elhelyeztük az elkészített nemzeti jelképeket a kopjafánál, ami mindig a gyermekek legnagyobb öröme.

Igyekeztünk ünnepi hangulatot teremteni az óvodában, amihez hozzájárult, a kreatív óvó nénik csoportszobákat, közösségi tereket ünnepi díszbe öltöztető ügyessége is.

Bartók Jánosné
óvodavezető

ÖRÜLÜNK A JÁTSZÓTÉRNEK

Végre itt a jó idő és van lehetőségünk az óvodán kívül is változatos játéktevékenységet biztosítani a gyermekek számára.

Nagyon örülnek az óvodások, amikor a település játszótérre sétálnak el az óvodapedagógusok a csoportokkal. A különböző eszközök jó lehetőségeket biztosítanak számukra, olyan tevékenységeket is végezhetnek, amelyekre az intézményben nincs lehetőségük.

Nagyon szeretnek a játszótéren játszani, beosztjuk, hogy mikor melyik csoport megy. Örömmel tölti el a gyermekeket, hogy az ő csoportjuk „birtokolja” a teljes játszótérteret. A változatos eszközök a nagymozgáshoz és az össze-rendezett mozgásfejlesztéshez is jó lehetőségeket biztosítanak.

Több gyermek is örömmel mesélte, hogy ők szüleikkel is szoktak a játszótéren játszani.

Bartók Jánosné
óvodavezető

Fotók a 2. oldalon

BÁBSZÍNHÁZBAN JÁRTUNK

Több alkalommal is jártak már óvodákban báb- és meseelőadók. Nevelőtestületünk most úgy döntött, hogy kilépünk az óvoda falai közül és elutazunk Miskolcra bábszínházba.

2019. március 29-én külön busszal indultak a Micimackó és Katica csoportba járó gyermekek a Csodamalom Bábszínházba. Az *Együgyű Misó* című mese bábelőadásán vettek részt. A látvány, a bábok, a színház légköre érdeklődéssel töltötték el a gyermekeket. Olyan élményben volt részük, amely csak színházi körülmények között biztosítható.

A következő nevelési évben is szeretnénk erre lehetőséget biztosítani, terveink között szerepel színházi mese előadásra, bábszínházi előadásra utazás szervezése, a szülők igénye alapján.

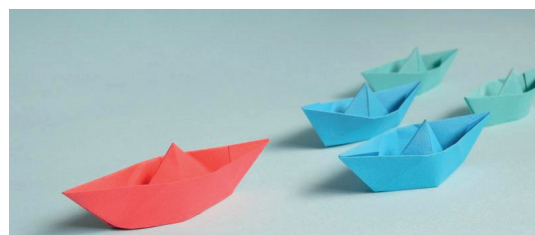
Bartók Jánosné
óvodavezető

PÁLYÁZATI TÁMOGSATÁSSAL BŐVÜL AZ ÓVODA ESZKÖZKÉSZÉETE

Óvodánk 2018. januárjától részese az EFOP-3.1.3.- „Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása” „Esélyteremtő Óvoda” című kiemelt projektnek.

Cél: Olyan intézményhálózat létrehozása, amelynek tagjai az esélyteremtő nevelési eljárásokat eredményesen alkalmazzák. A projektben az Oktatási Hivatal által kidolgozott és az Emberi Erőforrásai Minisztériuma Társadalmi Felzárkóztatásért Felelős Helyettes Államtitkársága által elfogadott kiválasztási szempontoknak megfelelő óvodák vesznek részt, akik a megelőző nevelési években már az IPR programok szereplői voltak.

A komplex esélyteremtő intézményi fejlesztés a hatékony mindennapi pedagógiai tevékenység feltételeinek megteremtéséhez járul hozzá. Összesen 215.056 Ft értékben pályázhattunk egyéni és csoportos fejlesztő eszközökre amelyek közül már megkap-

VÍZ VILÁGNAPJA

2019. március 22-én ünnepeljük a Víz Világnapját.

Óvodánkban is megemlékeztünk erről az eseményről. Felhívtuk a gyermekek figyelmét a víz fontosságára, arra, hogy milyen sok ember, állat, növény nem jut elegendő vízhez. A tiszta ivóvíz, a helyes higiénés szokások elengedhetetlen részét képezik életünknek. Az egészséges fejlődéshez, a betegségek megelőzéséhez, az egészség megővőhöz folyamatosan vízre van szükség. Igyekeztünk képekkel, illusztrációkkal is nyomatékosítani ezeket az ismereteket a gyermekekben.

Minden csoport papírhajókat hajtogatott, amelyet a délelőtti séta keretében – a Sajó vízének megfigyelése után – „vízre is bocsátottak”.

A környezettudatos magatartás hangsúlyozására a Sajó parton nagyon jó lehetőségek adódtak, amelyeket az óvodapedagógusok ki is használtak.

A hosszú sétáról fáradtan, élményekkel telve érkeztek vissza a gyermekek.

Pedagógiai Programunkban nagy figyelmet fordítunk a jeles napok és hagyományok éltetésére, ezért a Víz Világnapjáról minden évben megemlékezünk, tudatosítjuk a gyermekekben a víz óvását, fontosságát, az azzal történő takarékoskosságot.

Bartók Jánosné
óvodavezető

Fotók a 2. oldalon

tunk:

- 4 db bordásfalat
- 2 db tornapadot
- 2 db tornaszámolyt
- 30 db labdát
- 14 db hulahopp karikát

Ebben a hónapban érkeznek az egyéni képességeket fejlesztő eszközök:

- 42 db különböző kesztyűs báb
- Taktilis érzékelést, finommotorikát, logikát, memóriát, fantáziát fejlesztő játékok.

Nagy segítséget jelent számunkra ez a pályázat, hiszen értékközvetítő szerepén túl a gyermekek egyéni és csoportos fejlesztéséhez biztosít praktikus jól használható eszközöket, a csoportos megbeszélések alkalmával új módszerekkel és elméleti ismeretekkel is bővülünk.

Bartók Jánosné
óvodavezető

KÖZÖSSÉGI HÍREK, ESEMÉNYEK

KÖZÖSSÉGI HÁZ

TAVASZVÁRÓ ÜNNEPSÉG

A Sajóladó Polgármesteri Hivatal előtti tér virágba borult a Tavaszváró Ünnepségre, melyet ma, április 13-án 15.00 órától tartottunk.

A műsorban a Sajóladó Gyöngyszem Óvoda adott hangulatos műsort, a Sajóladó Bokréta Néptáncgyűjtés tagjai mutatták be a húsvéti hagyományos locsolkodást, és az Esztenás zenekar vezetett táncbálat.

A műsor ideje alatt vendégeinknek lehetőségük volt a dekorációnál fényképezkedésre. A dekorációk elkészítésében és kihelyezésében segítséget nyújtottak nekünk a Sajóladó Gyöngyszem Óvoda dolgozói és a Sajóladó Nyugdíjasklub tagjai.

Az állatsimogatóba A Szimbiózis alapítvány alpakákat és nyusziakat hozott, Gorgyán Barnabásné a kiskacákat, kiskacákat és a kiscsirkéket kölcsönözte nekünk erre az alkalomra, Czaga Ferenc pedig a kiskecskéit.

A nyékládházi Dörmi kertészet kínálta eladásra a növényeit, és a község lakosai is cserélhettek egymás között növényeket, virágokat.

A programot szeretetvendégséggel zártuk, melyben az önkormányzati dolgozók segítettek.

Ismét sok ember segítségével és összefogásával valósult meg rendezvényünk, amiért ezúton is köszönetet mondok nekik!

Takácsné Gah Erzséber
Közösségi Ház vezető

Fotók a 16. oldalon

EGYESÜLETI BÁL

Március 2-án, szombaton tartotta jótékonyági bálját a Sajóladó Közművelődési és Népművészeti Egyesület a Sajóladó Fráter György Katolikus Általános Iskolában.

A rendezvényen a Classic zenekar húzta a talpalávalót, és a helyi óvoda konyhájának dolgozói biztosították a finom vacsorát. Éjfélkor tombolasorsoláson vehettek részt a bálozók. A jó hangulatú buli hajnali 3 óra után zárult.

Köszönjük mindenkinek, aki részt vett az előkészületekben, szervezésben, dekorálásban, és köszönjük a sok tombola-felajánlást!

Bízunk benne, hogy mindenki jól érezte magát!

Takácsné Gah Erzsébet
Közösségi Ház vezető

Fotók a 15. oldalon

BEHARANGOZÓ

GYEREKNAP

Május 25-én, szombaton Gyermeknap programot szervezünk a gyerekeknek a Piac téren, játszóházzal, bábszínházzal, lufibohóccal, arcfestéssel, zenés gyermekprogramokkal.

Sok szeretettel várjuk a kicsiket és a nagyokat!

Takácsné Gah Erzséber
Közösségi Ház vezető

HUNGARIKUM FESZTIVÁL

Április 27-én lapunk megjelenésével közel egy időben zajlott a Hungarikum Fesztivál, melynek fényképes és szöveges beszámolóját júniusi számunkban találják majd.

Takácsné Gah Erzséber
Közösségi Ház vezető

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS az 1848-49-es forradalomra

Március 15-én délután 15.00 órától Ünnepi megemlékezést tartottunk 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére Sajóladón, a Polgármesteri Hivatal előtti téren.

A felvonulást a miskolci Dante Lovarda lovasai vezették. Az ünnepi műsor során Pozbai Zoltán polgármester úr mondott köszöntőt. Felléptek a Sajóladó Gyöngyszem Óvoda nagycsoportosai, a Zivatar Zenekar és a Miskolci Pincék Dalárdája. Az ünnepséget koszorúzással zártuk.

Köszönjük a Sajóladó Polgárőrség aktív közreműködését a felvonulás során.

Takácsné Gah Erzsébet
Közösségi Ház vezető

Fotók a 15. oldalon

FELHÍVÁS

GYERMEKTÁBOR BÜKKSZÉKEN

Sajólád Község Önkormányzata 2019. július 14-től 20-ig tábort szervez Bükkszéken, sajóládi 10-16 éves gyerekek részére.

A tábor programja:

Strandolás a Bükkszékfürdői Gyógy- és Strandfürdőben, kirándulások, túrázás, kisvnatkozás.

A táborban a napi háromszori étkezés biztosított.

Ellátogatunk a siroki várhoz, Parádra, a Salgótarjáni kalandparkba és Szilvásváradra.

A tábor költségét Sajólád Község Önkormányzata és a Sajóládi Közművelődési és Népművészeti Egyesület támogatja, így 10.000 Ft-os hozzájárulást kérünk a részvételhez.

Jelentkezni a Sajóládi Községi Házban lehet 2019. május 31-ig egy adatlap kitöltésével és a részvételi díj befizetésével.

Takácsné Gah Erzséber
Községi Ház vezető

ONLINE LAKATOK A KERÉKPÁROKRA!

A jó idő beköszöntével községünkben is egyre többen veszik elő, használják újra kerékpárjaikat. Sajnos ezzel egyserre a kerékpárlopások is egyre gyakoribbá válnak.

Magyarországon több mint 10.000 kerékpárt lopnak el évente, nagy részük azonosítatlan így sosem kerül meg, hiszen a tolvajok sokszor több száz kilométerrel odébb próbálnak a lopott kerékpáron túladni.

Községünk polgárai járőrözéssel és a térfigyelő kamerák segítségével tudják a lopásoknak elejét venni, de van, hogy ez sem elég hátráltató tényező a tolvajoknak.

Civil kezdeményezésekre több online regisztrációs oldal is született (pl.: bikesafe.hu, bringareg.hu). Ezeknek célja, egy olyan országos kerékpár adatbázis létrehozása, ami segít a hatóságoknak és a tulajdonosoknak az ellopott kerékpárok megtalálásában. Regisztráció után feltölthetjük a kerékpárunkról készült képeket, rögzíthetjük az alvázsámát, ami nagyban segíti a rendőrség munkáját az esetleges nyomozás esetén, mivel korlátlanul hozzáférnek az adatbázishoz, és lopás esetén felhasználják az adatokat a megtaláláshoz.

Saját jogunk eldönteni, hogy használjuk-e az online lakatot, de már azzal is megnehezíthetjük a tolvajok dolgát, ha megfelelő minőségű lakatokkal, lopásgátlókkal hagyjuk a közterületken vagy udvarunkon a kerékpárjainkat.

Sajóládi Polgárőr Egyesület

A LENGYEL MAGYAR BARÁTSÁG NAPJA

A legmagasabb lengyel állami kitüntetést, a Fehér Sas-rendet adományozta Áder János köztársasági elnöknek Andrzej Duda lengyel államfő, a lengyelországi Kielcében a lengyel-magyar barátság napja alkalmából megtartott gálaesten.

A lengyel elnök a Lengyelországért kifejtett kimagasló tevékenységért, a lengyel-magyar együttműködés fejlesztéséért adományozta Áder Jánosnak a kitüntetést.

A lengyel-magyar barátságnap előzményei 2006. március 24-re nyúlnak vissza, amikor Lech Kaczyński lengyel és Sólyom László magyar államfő Győrben felavatta a magyar-lengyel barátság köztéri emlékművét, amely két, gyökereivel egymásba kapaszkodó tölgyfát ábrázol. A barátságnapot azóta évente, felváltva Magyarországon és Lengyelországban rendezik.

Községünk előljárói idén is részt vettek a két napos rendezvénysorozaton, ahol a műsor keretében a Kielcei Táncszínház Bartók Béla színpadi művét, a *Fából faragott királyfit* mutatta be. Szombaton Bartók Béla mellszobrának avatásán, ez után a kielcei Bazilikában celebrált ünnepélyes szentmisén vettek részt. A programsorozatot barátságos ifjúsági kézilabda meccsek, konferencia és kiállítások is kísérték.

Jövőre Bács-Kiskun megye több városa ad majd otthont a rendezvénynek.

Varga-Bócsi Ágnes

EMBEREK, ARCOK, HIVATÁSOK SAJÓLÁDRÓL

ÜDVÖZÖLJÜK SAJÓLÁDON!

BEMUTATKOZIK VARGA JÓZSEFNÉ, HIVATALUNK ÚJ SZOCIÁLIS ÜGYINTÉZŐJE

Kedves Olvasó!

Új arcok Sajóládon elnevezésű rovatunk leggyakrabban valóban még ismeretlen, új arcok bemutatására vállalkozik, vállalkozott. Most azonban kicsit más a helyzet! Cikkünk Főszereplőjével kapcsolatosan arra gondoltam, hogy nehéz lesz Róla újat, többet mondani, hisz valahonnan, valamikortól a sajóládi emberek többsége ismeri... Én jómagam ismerem az álmos reggelek csengő hangú köszönéseiből, mindig derűt sugárzó mosolyából, a kiskertjeinken „átívelő”

integretésekből, közös eszmecseréinkből...

Következzenek most Varga Józsefné, Zsuzsa bemutatkozó sorai...

„Varga Józsefné (Zsuzsa) vagyok, 1970-ben születtem, majd Alsózsoltán nőttem fel. Házasságkötésünk után, 1990-ben vásároltunk Sajóládon építési telket, majd 1992-ben költöztünk be az akkor 2 éves kislányunkkal. Két évvel később megszületett második kislányunk. Ők mindketten Sajóládon jártak óvodába, iskolába.

A sajóládi emberek egy része a gyermekeim révén ismer, mert a szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken mindig részt vettem.

2005-2015 között a Sajóládi Népművészeti Egye-

BESZÉLGETÉS ORBÁN MÁRKAL, HIVATALUNK ÚJ DOLGOZÓJÁVAL

„Megbízható, pimaszul fiatal, ugyanakkor kivételes munkamorállal rendelkező, figyelmes, felelősségteljes...”- talán ezek azok a jelzők, melyekkel most következő Interjúalanyomat munkatársai közül legtöbben illetik. Közös beszélgetésünk egyeztetésekor úgy éreztem, hogy az előzetesen begyűjtött információk találóan, kifejezően jellemzik cikkem Fősze-replőjét.

A most következő írás hivatalunk új gazdasági ügyintézőjét hivatott bemutatni...

Az Új arcok Sajóládon rovatában ezúttal Orbán Márkkal ismerkedhet meg a kedves Olvasó!

A most készülő cikk Rólad fog szólni! Nemrég érkezettél közénk! Sokan községükből talán még nem is ismernek.

Melyek lennének azok az információk, melyeket bemutatkozásod középpontjába helyeznél, amelyeket szívesen megosztanál az Olvasókkal?

2018 novemberében kezdtem el a polgármesteri hivatalban dolgozni, mint gazdasági ügyintéző. Maga Sajólád viszont egyáltalán nem ismeretlen számomra semmilyen értelemben, ugyanis alsózsoltaiaként mondhatni „csak a szomszédból jöttem”. Tanulmányaimat tekintve 2018-ban végeztem a Miskolci Egyetem politológia szakán. Az érdeklődési köröm viszont azóta kiszélesedett, elkezdett érdekelni a pénzügy, így hát szeptemberben tervezem elkezdni a pénzügy-számvitel szakot, szintén a Miskolci Egyetemen.

sület elnöke voltam, ezáltal még több sajóládi emberrel ismerkedhettem meg.

1988-1998 Miskolcon a Vágóhid utcai Tüzépen dolgoztam, mint számlázó.

1998-2018 között Alsózsoltán a Városüzemeltetésen dolgoztam, mint pénzügyi előadó, később pedig mint konyhavezető.

2018-ban a Sajóládi Polgármesteri Hivatalban megüresedett álláshelyre pályáztam, így 2018 júliusától dolgozom-, mint szociális ügyintéző- a hivatalban.

A munkaköröm egy része nem volt teljesen ismeretlen számomra, mert az előző munkahelyemen végeztem ilyen feladatot. Egy része viszont ismeretlen volt, mellyel a Jegyzőasszony és Munkatársaim segítségével ismerkedtem meg.

Mivel a Polgármester Urat, a Jegyzőasszonyt és Kollégáimat nagyrészt már ismertem, szerencsés helyzetben voltam, hiszen nem egy idegen kollektívába kellett beilleszkednem.

A sajóládi lakosok főleg a szociális, hagyatéki, illetve a közfoglalkoztatással kapcsolatos ügyekkel kereshetnek meg.

Bízom benne, hogy a jövőben valamennyi kedves Ügyfelemnek segítségére lehetek.”

Kedves Zsuzsa!

Kívánunk Neked munkádhoz erőt és töretlen lelkesedést!!!

Szendrei Csilla

kolci Egyetem politológia szakán. Az érdeklődési köröm viszont azóta kiszélesedett, elkezdett érdekelni a pénzügy, így hát szeptemberben tervezem elkezdni a pénzügy-számvitel szakot, szintén a Miskolci Egyetemen.

A jelenlegi munkahelyed az első munkahelyed! Milyen érzések, benyomások hatottak Rád az első munkanapodon?

Mivel ez az első munkahelyem, nem igazán tudtam, hogy mire számítsak, éppen ezért a kíváncsiság az, amivel az első munkanapomat leginkább jellemezni tudnám. Az első benyomás pedig nagyon pozitív volt, köszönhetően a Munkatársaimnak, akik már az első munkanapomon is nagyon közvetlenek

és segítőkészek voltak velem.

Visszatekintve a múltba... Milyen érvek, motivációk hatottak Rád a pályaválasztás időszakában?

A pályaválasztást tekintve próbáltam az érdeklődési köröm szerint választani. A politológia mellett ennek fényében két érv szólt. Az egyik az volt, hogy már gyerekként is érdekelt, és már gyerekként is szerettem a történelmet. Történelemből pedig, ha politológiára megy az ember, akkor bőven van része. A másik döntő érv pedig a politika iránti érdeklődésem volt, ami már szintén egészen korán kialakult bennem. A pénzügynél viszont kissé más a helyzet. Nyilván, ahogy említettem, ott is jelen van az érdeklődés, de amiben igazán különbözik ez a „pályaválasztásom” az előzőtől, az az, hogy a pénzügy az, melyben látok jövőt, és amelyet jelenleg a terveim középpontjába tudnék helyezni, eköré felépítve a karrierem és az életem.

Melyek azok a személyiségjegyek, amelyek szerinted nélkülözhetetlenek mindennapi feladataid ellátásában?

Megbízhatóság, precizitás, korrektség – ez az a három tulajdonság, amelyeket én a leginkább nagyra tartok, illetve amelyek a mindennapi munkavégzésem, cselekedeteim jellemzik.

Hogyan látod a jövőt 5 év múlva? Milyen célok, elvek vezérelnek a jövőkép megvalósításában?

Ahogy azt a pályaválasztás kapcsán említettem, jelenleg a fő cél a pénzügy-számvitel elvégzése, illetve egy sikerekben gazdag, kiemelkedő pénzügyi karrier felépítése.

Kedves Márk!

Kívánunk Neked mindehhez sok sikert és kitartást!

Köszönöm a beszélgetést!

Szendrei Csilla

VIHAROS TÖRTÉNELMÜNK

A MAGYAR TANÁCSKÖZTÁRSASÁG (1919. 03. 21. - 08. 01.)

100 évvel ezelőtt Magyarország ott találta magát egyedül egy megszűnő, kiegétt, tartalékait teljesen felélő birodalom romjain, maga is oszlófélben. Miközben a nemzetiségek nap-nap után jelentették be elszakadásukat, a romlás és a halálszag terjengett az egész országban. A vonatok, pályaudvarok, utak tele voltak a frontokról szervezeten és spontán hazatérő katonákkal – már akik hazajöhettek, mert voltak akik még fél évtizeden át éltek a hadifogolytáborok megpróbáltatásait – ki mankóval, üszkös sebekkel, megrokkanva, miközben a pusztító spanyolnátha járvány több embert ölt meg, mint a közel 52 hónapig tartó fegyveres öldöklés.

A Nagy Háború Magyarországi embervesztése az adatok szerint lényeges eltéréseket mutat:

Bevonultak száma:	3 581 ezer fő	3 800 ezer fő
Hősi halált halt:	531 ezer fő	661 ezer fő
Sebesület:	1 492 ezer fő	743 ezer fő
Hadi fogoly:	833 ezer fő	734 ezer fő

A lakosság számához viszonyítva a legnagyobb veszteséget szenvedtük el, az árvák és az özvegyek számáról becsült adatok sincsenek.

1918. október 24-én Károlyi Mihály Függetlenségi és Negyvennyolcas Pártja, a Jászi Oszkár vezette Polgári Radikális Párt és a Magyar Szociáldemokrata Párt megalapította a Magyar Nemzeti Tanácsot. A pártszövetség programjának fő vonásai: a demokratikus jogok biztosítása, a földkérdés megoldása és a nemzetiségeknek tett jelentős engedmények

voltak. A pesti tömeg Károlyi kinevezését követelte az uralkodótól, – IV. Károly – aki azt nem teljesítette. Október 30-ról 31-re virradóan a katonák öszirozászt tűztek a sapkájukra (a császári sasos címer helyett), elfoglalták a főváros fontosabb pontjait. A királyi képviselő József főherceg (homo regius) nem tehetett mást, mint megbízta Károlyit kormányalakításra. A hatalom vérontás nélkül került a Nemzeti Tanács kezébe. (Tisza István volt miniszterelnököt otthonában lötték agyon. Az elkövetők mai napig ismeretlenek.) Károlyiék november 16-án kikiáltották a népköztársaságot. Az új kormánynak nem sikerült biztosítani az élelmezést és a fűtést, a földkérdésben sem jutottak megoldásra, külpolitikája kudarcot vallott: a nemzetiségek el akartak szakadni, az ország nagy része megszállás alatt állt.

Károlyiék politikai támogatottsága nem volt stabil, az 1918-ban megalapított Kommunisták Magyarországi Pártja és vezetőjük Kun Béla szociális ígéreteivel megnyerte a nincstelen tömegeket.

Március 20-án a kormány megkapta a Vix-jegyzéket (a békeszerződés döntésének dokumentumait), melyet a Berinkey kormány elfogadhatatlannak tartott. Este – miközben Károlyi az új szocialista kormány kinevezésére várt – elterjedt a hír, hogy a kormány és ő maga is lemondott, s a hatalmat a proletariátusnak adta. Másnap, március 21-én Garbai Sándor szociáldemokrata és Kun Béla kommunista vezetők kikiáltották a Tanácsköztársaságot, azaz puccsot hajtottak végre a fennálló rendszer ellen. A Tanácsköztársaság tejhatalmú szerve a Forradalmi Kormányzótanács, melynek miniszteri feladatokat

ellátó tagjai a népbiztosok voltak, névleges vezetője Garbai Sándor, ténylegesen Kun Béla volt, a legbefolyásosabb politikus.

Magát a terror létét a történészek sem szokták megkérdőjelezni, de máig ható vita tárgya, hogy a Tanácsköztársaság vezetésének etnikai összetétele jelentős mértékben hozzájárult az antiszemitizmus felerősödéséhez.

A Forradalmi Kormányzótanács 45 fős testületéből 31 fő volt izraelita, 10 fő római katolikus, 2 fő görög katolikus és 2 fő református vallású.

Az I. világháborúban a testületből öten teljesítettek frontszolgálatot, s négyen estek orosz hadifogságba (Vántus Károly, Kun Béla, Rákosi Mátyás, Szamuely Tibor) + Pogány József haditudósítóként vett részt. A legfiatalabb testületi tag 26 éves, a legidősebb 50 éves volt. Eredeti foglalkozásukat tekintve 10 mérnök, orvos, tanár, 12 tisztségviselő, 11 író, újságíró, 4 jogász, 6 ipari munkás és 2 mezőgazdasági munkás volt.

A Tanácsköztársaság alatt vált rettegett fogalom a „vörösteror” kifejezés, amely a kommunista mozgalom által elkövetett nagyobb méretű, politikai indíttatású, megalapozatlan erőszakhullámnak kifejezője. Eredete az oroszországi polgárháborúhoz kapcsolódik, nálunk a Tanácsköztársaság alatt elkövetett atrocitásokat értjük alatta. Félig-meddig reguláris osztagok a végrehajtók. Nálunk a Lenin-fiúknak nevezett – Szamuely Tibor és Lukács György népbiztosok, Korvin Ottó és Cserny József parancsnokok által vezetett 300-600 főt számláló – legjobban felszerelt csapatot jelentette.

Dr. Váry Albert koronaügyész helyettes 1922-ben megjelent könyve nevesítve, településekként időrendben felsorolja a meggyilkoltakat, életkorukat, foglalkozásukat, a gyilkosság helyét, idejét, módját, ürügyét, elrendelőjét, végrehajtóját (ezek sorsát a vörös uralom után), az elkövetés leírását.

A vörösteror bukása után a társadalom többsége szorgalmazta a parancsot kiadó, jóváhagyó vezetők és végrehajtók felelősségre vonását, hiszen a közel 600 áldozat nagyobb része még csak nem is arisztokrata vagy nagypolgár, hanem egyszerű parasztember (kevés földtulajdonnal), napszámos, cseléd volt, aki kevéske vagyonát védte az fosztogatóktól, ezért ellenforradalmárként kivégezték.

A fegyveres testületek (volt) tagjai – katoná, rendőr, csendőr – közel 30%-os arányt képviseltek az áldozatok közül, de megtalálható legalább ilyen arányban a földművelő parasztember, kisebb arányban gyári munkás, hivatalnok, községi előljáró, ügyvéd, orvos, tanító, pap. Ugyan milyen ellenforradalmi tevékenységet folytatott, amelyért kivégezték például Prókai Erzsébet 10 éves egri, Kondor József 15 éves jászberényi, Mellinger Endre 16 éves szolnoki, Heiszmann Ferenc 8 éves páhi, Schuller Henrik 78 éves soltvadkerti lakosokat, vagy azt a Benediczki Pál 7 gyermekes intézőt, aki a 2 éves gyermekével a

karjában nyitott ajtót, és úgy lőtték le.

Elképesztő, hogy milyen eszközökkel és érzelmekkel dolgoztak a Lenin-fiúk: Szamuely Tibor 100-nál több embert gyilkolt meg, Bergfeld Izidor 160 embert és ebből 60 főt a Marx laktanya sütőkemencéjében elégetett, de nem ritka az egy napon egy ember által 8-10 ember kivégzése sem.

Dr. Váry Albert szerint a terrorcsapatok által meggyilkoltak száma 590 fő, melyből 44 fő zsidó származású (más források szerint a szám adatok: 626-32)

A Tanácsköztársaság idején az ország összlakosságának 5%-a volt zsidó származású, a fentiek szerinti áldozatok a meggyilkoltaknak közel ugyanaz az aránya, azaz a végrehajtó terrorlegények és a kivégzést elrendelők, vallásra tekintet nélkül követték el a gyilkosságokat!

A terrorcsapatoknak túszedési gyakorlatuk sem volt ritka. Elsősorban azért került túszejtésre sor, hogy a település kifizesse a vöröskatonák által tetszőlegesen megállapított pénzösszeget, vagy anyagi javakat kapjanak.

A vörösuralom elviselhetetlensége ellen 1919. június 10-én Kalocsa környékén ellenforradalom tört ki, mely közel 20 településre kiterjedt, így ezeken a településeken történt a legköb kivégzés: Dunapatajon 64, Szolnokon 49, Kecelen 28, Kalocsán 21, Jászberényben 13, továbbá Budapesten 33.

A mai B.A.Z. megyében a gyilkosságok száma összesen 29:.

1-1 fő: Borsodivánka, Borosodnádásd, Bükkaranyos, Emőd, Hangony, Kács, Miskolc, Sajókaza, Sajószentpéter, Sárospatak, Szerencs, Szuhakállás, Tarcál, Tiszalúc

2-2 fő: Abaújszántó, Alsószolca, Disznóshorváti

3 fő: Sátorajáújhely

6 fő: Mezőcsát

A hozzánk legközelebb eső áldozatok, a miskolci Weinberger György honvéd százados, Alsószolcán Görgey Árpád huszároznagy és felesége Karparup Viktória (Több puska lövés után, szuronydöféssel és puska tüés ütés utáni gerinc és koponyacsont töréssel.) voltak.

Immáron 100 éve, hogy tombolt a proletárforradalom, s benne a vörösteror, melyet a fehérterror követett. 1945 után az ország ismét vörösbe borult – a rövid időtartamú 1956-os forradalmat kivéve – amely 1989-ig tartott.

A rendszerváltozást követően hallhatjuk, olvashatjuk a megválasztott politikusokról, de még legfőbb közjogi méltóságokról is, hogy felmenőik vagy ők maguk (1956-ban) részesei voltak kommunista rendszer kiszolgálóinak 1919-ben és 1945 után is.

Emlékezzünk a háborúk, a megtorlások, a forradalmak áldozataira!

Varga László

(Folytatása következik)

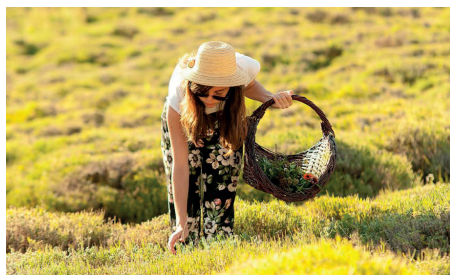

EGÉSZSÉG ÉS ÉLETMÓD

TAVASSZAL GYŰJTHETŐ GYÓGYNÖVÉNYEK

A természet már felébredt téli álmából, a fák és bokrok kibontották első lombleveleiket. A lágyszárú növények is kihajtottak és virágba borultak. Zöldellenek a mezők, illatoznak a kiskertek. Természetes házipatikánkat elkezdhetjük feltölteni az idei első gyógynövényekkel. Akinek van kertje, illetve abban a fű között növő százsorszépe, pittypangja, természetes vértisztító, vízelhajtó, emésztőjavító szereket tudhat magáénak teljesen ingyen, a természet ajándékaként. Aki pedig elszántabb, az egy-egy gyógynövény gyűjtést összeköthetnek egy kellemes kirándulással.

Jó tudnunk, hogy a gyógynövények mely részét mikor érdemes gyűjtenünk.

Tavasszal friss hajtásait gyűjtjük:

A tavasz beköszöntét hirdeti a **tavaszi kankalin**. Élénksárga virágait, melyben öt narancsszínű folt található, gyógynövényként gyűjtik, köhögés ellen, köptető hurutoldó hatású.

A **pásztortáska** virágos hajtásai gyűjtésének is ilyenkor van a szezonja. A belőle készített tinktúra külsőleg gyulladáscsökkentő, fájdalomcsillapító. Gyógyteaként használható része a felső virágos hajtása, amely menstruációs panaszokra, erős vagy elhúzódó méhvérzés ellen bevált házi-szer.

Olykor már a hó alól is ki-

kandikál apró, fehér színű virágával a **tyúkhúr**. Virágzáskor gyűjtjük föld feletti hajtását. Teáját a népi gyógyászat koleszterincsökkentésre használja. Nyers hajtásai salátaként is fogyaszthatók, C-vitamint is tartalmaznak.

Szintén fogyaszthatók salátaként is a **gyermekláncfű** zsenge levelei. A keserűanyagot is tartalmazó levelek étvágyjavító, emésztést serkentő hatásúak, sok C-vitamint tartalmaznak.

Az óvodai mondókából ismerős **galagonya** tavasszal bontja virágait. Virágos hajtásait gyűjthetjük, amelyek rendkívül jó szíverősítő és szívnyugtató hatásúak. Serkenti a szívizom vérellátását, értágító és vérnyomáscsökkentő hatású, fogyasztása javallt koszorúér-betegségek esetén. Segít a vérkeringési problémák enyhítésében, visszaszorítja az érlelmeszedés kialakulását.

A **kököny virágát** is ilyenkor szedhetjük, amelynek hasajtó, vízelhajtó, salaktalanító, vértisztító, magas vérnyomáscsökkentő hatása van.

Százsorszép szárról lecsippentett virágai gyógyteaként nyákdoldó, vizelethajtó, vértisztító, vérnyomáscsökkentő, vérzéscsillapító szerként használhatók. Érdekesség, hogy levelét égetve, füstje elűzi a darazsakat és a legyeket.

A **csalán levelét** is ilyenkor érdemes szedni. A csalán ugyanis a legjobb vértisztító és egyben vérképző növényünk. Kedvező hatása van a hasnyálmirigyre, a vércukorszint beállítására, gyógyítja a húgyutak megbetegedéseit és gyulladásait éppúgy, mint a vizelet pangást. Alkalmazhatjuk vashiány kezelésére, immunerősítésre, isiász, reuma, köszvény panaszok enyhítésére, mivel csökkenti a vér húgysavszintjét. Tinktúrájával

enyhíthetjük a hajhullást.

Gyökerét gyűjtjük

A **csalán gyökerét** csak tavasszal gyűjtik. Sokféle hatóanyagot tartalmaz, többek között megakadályozza a prosztatasejtek túlzott szaporodását, de gyulladáscsökkentő és vizelethajtó hatása is van. A csalángyökér bizonyítottan csökkenti a jóindulatú prosztata-megnagyobbodás okozta tüneteket.

A **fekete nadálytő** virága rózsaszín vagy bíbor színű, de a gyógyászatban a tavasszal gyűjtött gyökerét hasznosítják. A népi gyógyászat zúzódások, csonttörések gyógyítására használja. De fájdalomcsillapító, vizenyőcsökkentő és sejtregeneráló hatását is igazolták. Mivel a növény mérgező hatóanyagot is tartalmaz, ezért szájon át és nyílt seben nem alkalmazható. Rándulások, izomfájdalmak kezelésében viszont nagyon hatékony. Véraláfutások felszívódását is gyorsíthatjuk a használatával.

(forrás: Maria Treben: Egészség Isten patikájából, antalvali.com, gyorgytea.hu)

Varga-Bócsi Ágnes

KÖRNYEZETÜNK

A VÍZ VILÁGNAPJA

Érdekességek a legnagyobb természeti kincsünkről: A 2019-es világnap szlogenje, a *Vizet Mindenkinek!*, határozott segélykiáltás a Föld összes emberéhez, a víz védelme érdekében.

Jelenleg a Föld lakóinak 1/5-e él vízhiányban. Földünk felszínének 70 %-át víz borítja, ennek 97%-a sós tengervíz formájában jelenik meg, 3%-a édesvíz (emberi fogyasztásra ebből is kevesebb, mint 1%-a marad, 2% állandó fagyott állapotú). Sajnálatos módon évről évre romlik édes vízkészletünk minősége és mennyisége is csökken (szennyezetté válik a mezőgazdaság és az ipari kibocsátás miatt). Földünkön több, mint 1,5 milliárd ember nem jut tiszta ivóvízhez!

A víz világnapját március 22-én a világ számos országában megtartják. A világ 7 milliárdot is meghaladó lélekszáma nagyon gyorsan növekszik. Ennek következményeként nő a víz igény is. Sajnos a lakosság növekedésével nem jár együtt a vízkészlet növekedése!

Mindannyiunk közös érdeke harcolni az egészséges ivó vízért, a jól megszervezett szennyvízelvezetésért és az alap egészségügyi ellátásért. Amerikában az egy főre jutó napi felhasználás meghaladja az 500 litert, hazánkban 120 l ez az érték. Azonban egy közép afrikai nő hetente 16 órát tölt el vízgyűjtéssel, hogy családjá fogyasztásra alkalmas vízhez jusson. Földünk lakosságának negyede szenved vízhiányban (nincs biztonságos ivóvíze és tisztálkodási lehetősége).

Óriási mértékű az óceánok, tengerek, folyók és a tavak szennyezettsége. Évente az óceánokba 2,6 millió tonna nitrát, 2,5 millió tonna cink és 370 ezer tonna ólom kerül. A folyókba és a tavakba évi szinten 300 milliárd szennyvíz kerül. A mezőgazdaság évente 80 millió tonna műtrágyát használ és érdemes megjegyezni azt is, hogy évi szinten 120 millió tonna mosószert, kozmetikumot használunk. Az ipari szennyvíz mennyisége naponta 2,5 millió köbméter, melynek a fele tisztítás nélkül kerül a szabadba és még nem említettem az olajszennyezettséget sem!

A víz szabályozza a Földünk hőmérsékletét is. Óvni kell Földünk vízkészletét! Mért adatok szerint 1995-ben Földünk lakosságának 40%-a (80 ország) küzdött súlyos vízhiánnyal, azonban sajnos ez az érték lassan 50% lesz (Nyugat-Ázsiában 90 %-ra is emelkedhet).

Víz nélkül nem lenne Élet a bolygónkon! A víz mindenütt jelen van: a föld alatt, a föld felett, a

levegőben és az élő szervezetben.

Egy ember átlag átlagos ivóvíz fogyasztása évente az 1000 litert meghaladja. Egy 75 kg-os felnőtt szervezet 50 liter vizet tartalmaz: az agyunk 78%-a, a vér 86%-a, a szív 77%-a, a máj 84%-a, az izmok 70%-a tartalmaz vizet. A víz szabályozza az étvágyat és az anyagcserét. Fontos tudni, hogy egészségünk érdekében inni még azelőtt kell, mielőtt a szomjúság érzet jelentkezne! A személyes higiénia, a betegségek megelőzése érdekében szükséges, hogy hozzájussunk a megfelelő ivóvíz mennyiséghez.

Óvodánkban is igyekszünk ránevelni gyermekeinket a természet megismerésén belül a víz fontosságára, védelmére, mely természetesen az ő életkorukban csak sok játékkal lehetséges.

A víz világnapjáról már hagyománnyá vált, hogy ezen a napon kimegyünk a Sajó partjára és megemlékezünk e nevezetes napról. Az előzetes felkészülésre is sok időt fordítunk, a világnap hetében minden a vízről szól csoportjainkban. A nagyobbakkal halakat színeztünk, békákat barkácsoltunk, vízcseppeket fűztünk fel, hajókat hajtogattunk, vizes kísérletekkel próbálkoztunk, babafürdetést, autómosást játszottunk és akváriumot készítettünk a természet sarkunkba. A nagy, világító földgömbünkön megmutattuk nekik milyen nagy területet borít be a víz bolygónk felszínén és könyvekben búvárkodtunk a vízi élővilágban.

Nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy életkoruknak megfelelően megértsék a víz védelmének, megóvásának fontosságát. Tudatosuljon bennük, hogy víz nélkül nincs élet a Földünkön.

Feltehetnénk a kérdést, hogy mennyi információ maradt meg bennük? Nem tudjuk, de ha egy cseppnyi, már akkor is megérte! Minden tenger először csak egy cseppecske volt, és ha mindig csak egy vízcseppnyit töltünk a kis buksijukba, már elértük a kitűzött célunkat.

*„A földre kell hullni a csöppnek,
nedvet visz zsenge virágnak,
forrással tovább göröghet,
örvendeztet halacskákat,
ő kell patakba, malomhoz,
a folyókban hajót hordoz,
s hol lelnék a tengerekre,
ha a kis csöpp nem létezne?”*

Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

GÓLYAFÉSZEK

A tavasz biztos közeledtét nem csak a hosszabbodó nappalok, a rügyezni kezdő fák, hanem a költöző madarak visszatérése is jelzi. Nem csak gyermekként, de még most is, felnőtt fejjel örömmel konstatalem, amikor újra meghalok a fecskék csivitelését, hogy a tavasz velük együtt megérkezett.

A fecskék csicsergése és a cinegék kikeleti éneke mellett, a gólyák érkezése is a tavasz megérkezését jelenti. Községünkben most egyetlen gólyafészkek található, a Sport út 43. szám előtti vilanyoszlop tetején, amelyre idén is megérkeztek a gólyák. Először a hím gólya érkezett, aki a fészkek tatarozásához kezdett. Pár héttel később megérkezett a párja is, aki azóta már a tojásokon ül.

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület online nyilvántartásában a sajlódi gólyafészkek adatait is megtalálhatjuk. Ezt az adatbázist bárki megtalálhatja az interneten a <http://golya.mme.hu/index.php?p=db> címen.

Az adatbázis szerint a **mi fészünk azonosítóval rendel-**

kezik, és az adatlapjából kiolvashatjuk, hogy 1994-óta, azaz idén negyed évszázada nyilvántartott fészkekről van szó. Végig követhetjük az éveken át, hogy mikor volt a fészkekben költés, hány tojásból, hány fióka kelt ki és hány repült ki.

Érdekes adatok a fészkekről az elmúlt 25 évből:

- Eddig **minden évben „lakta”** egy költőpár a fészket.

- Az évek alatt **átlagosan 3 fióka** repült ki innen, az elmúlt 2 évben 2017-ben és 2018-ban 5-5 fiatal gólya nevelődött fel itt. 2010. az egyetlen olyan év, amikor nem repült ki fióka a fészkekből.

- 2014. júliusában a fészkek **leomlott**, amit a törött fészektartó cseréjével újra használhatóvá tettek.

Kívánom, hogy még sok tavaszt és számtalan fióka kirepülését élhesse meg ez a fészkek!

Varga-Bócsi Ágnes

FECSKEPELENKA

Az ember-fecske konfliktusok hátterében szinte mindig a fészkekkel együtt járó, lepotyogó ürülék áll. Rengeteg veszekedés, családi és lakótársi viszály, értelmetlen és törvénytelen fecskezavarás és fészekleverés megakadályozható egy egyszerűen nagyszerű eszközzel – a fecskepelelnekával.

Ez a madárvédelmi higiéniai kiegészítő eszköz egy fészkenként legalább 30x20 cm körüli fa, fém vagy műanyag lap, amit közvetlenül a fészkek alá szerelünk fel. A fecskepelelneká felfogja az etető madarak és a fiókák ürülékét, így a fészkek alatti terület tiszta marad. A fecskepelelnekáról akár a költési időszakban szükség szerint többször is, de ősszel mindenképpen távolítsuk el a száraz, felhalmozódott ürüléket. Ha nagyon muszáj, a fecskepelelneká aktív fészkek alá is felfúrható, felszegelhető, a néhány perces zavarás szinte bizonyosan nem zavarja a madarakat. Ilyen esetben figyeljünk arra, hogy ne tojásos állapotban zajongjunk a fészekenél, várjuk meg a fiókák kikelését, mert a fiókás fészkeket már nem hagyják ott a madarak.

2019. 1 szám KIEGÉSZÍTÉS

Előző számunkban Farkas Ferenc volt iskola igazgató búcsúszavait olvashatták Balázs Sándorné, Anna néni decemberi halálára emlékezve.

Szerkesztői figyelmetlenségből adódóan másik, korábbi iskolaigazgatónk, Varga Lászlóné szavai kimaradtak a nekrológból.

Most az ő, temetésén elmondott gyászbeszédét olvashatják. (Szerk.)

Megrendülten állunk ravatalodnál egykori nevelőtársaid és hálás tanítványaid. Tanítványod és kollégád voltam. Felső tagozatban egy évig a magyar nyelv és irodalmat, négy éven át az orosz nyelvet oktattad nekem.

Az '50-es, '60-as, '70-es években sem volt könnyű ez a gyönyörű pálya! Belső meggyőződéseket kellett véka alá rejtteni! Sőt azt is titkolnod

kellett, hogy családod kitelepítettként került ide Kassáról. Ellenben Te a tiszta, igaz emberséget sugároztad mindig! Madárka testedben óriási szeretetenergiák égtek, ezt valamilyen megtapasztalhattuk. Mindig mosolyogva magyaráztad a tananyagot.

Ha a fiú gyermekek egy kis csibészkesedésre hajlottak, - hiszen a gyerekek mindig próbára teszik a tanár türelmét, feszegeti kereteit - leg-többször mesébe kezdte, hogy a népmese varázserejével visszabillentsd a tanórai fegyelemben a kizökkenteket. Nem régen, még az 50 éves osztálytalálkozónkon jókat derültél velünk közös emlékeinken.

Majd nevelőtársad lettem, az anyamadar szemével kísérted utamat. Mindig kiegyensúlyozott munkakapcsolatra törekedtél a mindenkori tantestületben. Soha senkit meg nem bántottál, finom mosollyal mindig az igazságot képviselted.

Óriási tudásanyag birtokosa

voltál, „vörös” diplomával végeztél az Egri Tanárképző Főiskolán. Mai nyelvre lefordítva ez azt jelenti, hogy kitűnő minősítést kaptál minden vizsgára. Végtelen egyszerűség okán, ezzel sohasem hivalkodtál.

Az élet gyakorlatias oldalával időnként birkóztál, hiszen Te a szelimeidről kaptál sokat. Már fiatalon verseket írtál, de csak érett korodban hoztad ezt nyilvánosságra. Több kortárs antológiában szerepelnek írásaid! Többször megjelentek költeményeid a Ládi Körképben is. Minden nevelőtársadról, aki elköltözött e világból, versben emlékeztél meg, méltatva emberi értékeit.

Most ravatalodnál állva búcsúznak Tőled ma már nyugálmányban lévő egykori nevelőtársaid és a megjelent öreg diákok, akik tiszteletüket róják le e végső órán.

Drága Annuska néni! Isten áldjon! Nyugodjál békében!

Varga Lászlóné
nyugalmazott iskola igazgató

Március 15-ei megemlékezés

Egyesületi bál

Tavaszcvaró ünnepség

